

VOORLOPIG VERSLAG VAN DE COMMISSIE VAN
RAPPORTEURS over het ontwerp van wet houdende een
nieuwe regeling in zake belastingrechtspraak (Wet admini-
stratieve rechtspraak belastingzaken).

De overweging van dit wetsontwerp in de afdelingen der Kamer heeft geleid tot de volgende opmerkingen.

Algemene beschouwingen

Een zeer groot aantal leden bleek zich met de strekking van het wetsontwerp te kunnen verenigen.

Sommigen dezer leden verklaarden hierbij in het bijzonder het toe te juichen, dat over beroep in belastingzaken voortaan zal worden beslist door beroepsrechters, die zich geheel aan die taak kunnen wijden en dat men een te formalistische procedure heeft weten te vermijden.

Weer anderen der hier het woord voerende leden merkten wijders op, dat de belastingwetenschap en de belastingrecht-spraak in de loop der jaren in omvang en betekenis zijn toege-nomen en dat het derhalve aanbeveling verdient voor de belas-tingrechtspraak goede juristen als beroepsrechters te benoemen.

Enige leden voegden hieraan toe, dat thans te meer aan-leiding bestaat om beroepsrechters aan te stellen, nu aan onze belastingwetgeving vaak bedrijfseconomische motieven ten grondslag liggen en men zich dus slechts door langdurige studie en ervaring de nodige deskundigheid op dit terrein eigen zal kunnen maken. Evenals de leden, wier mening in de vorige alineae is weergegeven, gaven ook dezen blijk van hun voor-nemen de totstandkoming van deze nieuwe wettelijke regeling te willen bevorderen.

Beschouwingen in verband met de aanwijzing van de ge-rechtshoven als beroepsinstanties. Vele leden betreurden het, dat het tijdens de behandeling van dit wetsontwerp in de Tweede Kamer door de heer Van Rijckevorsel voorgestelde amendement, hetwelk de bedoeling had het beroep in belasting-zaken bij de rechtbanken te brengen in plaats van bij de ge-rechtshoven, is verworpen. Deze leden konden de tegen het amendement aangevoerde bezwaren niet delen. Zij merkten op, dat deze bezwaren wel zeer zwaarwichtig moeten zijn, wil men in deze zaken de rechtbanken als de gewone rechter overslaan.

Wanneer, zoals in het ontwerp is bepaald, op 5 plaatsen in het land de belastingrechtspraak zal worden uitgeoefend, achtten deze leden het zeer wel mogelijk hiermede voorlopig 5 rechtbanken te belasten. Wijst de ervaring uit — en deze leden achtten de kans hierop niet denkbeeldig —, dat het belang der justitiabelen medebrengt, dat op meerdere plaatsen wordt recht-gesproken, dan zou volgens de tekst van het verworpen amen-dement geruisloos tot uitbreiding kunnen worden overgegaan.

De tekst van het wetsontwerp laat een zodanige ontwikke-ling, aldus deze leden, niet toe. Zij beschouwen dit als een ernstig bezwaar.

Enkelen dezer leden uitten nochtans enig bezwaar tegen het vorgenoemde amendement-Van Rijckevorsel. Zij meenden,

dat aanneming ervan een gebrek aan promotiekans zou hebben doen ontstaan, ten gevolge waarvan de beste belastingdeskundigen zich waarschijnlijk niet als rechter voor de belastingrechtspraak beschikbaar zouden hebben willen stellen.

Verscheidene leden sloten zich in zoverre bij de bedenkingen van de leden, die vóór de laatstvermelden aan het woord waren, aan, dat ook zij betreurden, dat de gerechtshoven nu dus rechtspraak in eerste en hoogste feitelijke instantie zullen gaan uitoefenen, aangezien immers algemeen wordt aangenomen, dat de beslissing van de inspecteur geen rechtspraak is en dat hier slechts sprake is van een administratieve vóórinstantie.

Deze leden deelden dan ook de bezwaren van de presidenten van de hoven tegen het onderbrengen van de belastingrechtspraak bij de hoven. Het bezuinigingsargument (*Handelingen Tweede Kamer, zitting 1955—1956, blz. 2531, linkerkolom*) kwam deze leden zwak voor, omdat de Raden van Beroep toch reeds over gebouwen en secretariaten beschikken. Het beroep op de gunstige wisselwerking tussen civiele en fiscale rechtspraak bij de Hoge Raad (Memorie van Toelichting op dit wetsontwerp, blz. 7, rechterkolom, en Memorie van Antwoord nopens dit wetsontwerp van de Tweede Kamer, blz. 3, linkerkolom) gaat huns inziens niet op, omdat deze wisselwerking is tot stand gekomen doordat civilisten uit de Hoge Raad zitting namen in de belastingkamer van de Hoge Raad. De belastingkamer bij het hof zal, naar volgens deze leden te vreezen is, een aanhangsel blijven, daar van de normale roulering der raadsheren in de verschillende kamers der hoven, gezien het totaal andere karakter, geen sprake zal zijn. Deze leden achtten het wijders onbillijk, dat aan deze rechters in eerste instantie de status en honorering van raadsheren is gegeven.

In afwijking van de leden, die vóór hen het woord hadden gevoerd, verklaarden zij, dat om de hier door hen uiteengezette redenen huns inziens de instelling van afzonderlijke hoven van beroep in belastingzaken te verkiezen ware geweest boven de in dit wetsontwerp neergelegde oplossing.

Sommige leden, bij wie enige anderen zich aansloten, konden de bezwaren tegen de aanwijzing van de gerechtshoven als beroepsinstanties in belastingzaken niet delen. Het had hun instemming, dat het vorengenoemde amendement-Van Rijkevorsel door de Tweede Kamer was verworpen.

Artikelen

Artikel 25. Verscheidene leden achtten het een bezwaar, dat de cassatierechter tevens zal mogen oordelen over feitelijke punten van ondergeschikte aard. Zij merkten op, dat de beantwoording van de vraag, of een punt van ondergeschikte aard is, geheel afhankelijk is van subjectieve waardering. Hoe zal, aldus vroegen deze leden, een pleitbezorger in cassatie kunnen weten of hij al dan niet, naast de geschillen over de juiste toepassing of de schending van de wet, nu ook moet pleiten over de feiten? Ook vroegen zij zich af, op welke wijze de Hoge Raad aan de juiste kennis van de feiten kan komen, indien de belanghebbende niet over de feiten heeft doen spreken in de verwachting, dat een verwijzing zal volgen, terwijl de Hoge Raad — wellicht ten onrechte — meent, dat het slechts over punten van ondergeschikte aard gaat.

Artikel 28. Sommige leden achtten het niet duidelijk, waarom het tweede lid van dit artikel aldus is geredigeerd, dat ook kandidaat-notarissen benoembaar zullen zijn tot vice-president, raadsheer of raadsheer-plaatsvervanger van de gerechtshoven ter bezetting van de belastingkamers. Zij merkten in dit verband op, dat beroepen inzake de Zegelwet en de Registratiewet, met welke wetten kandidaat-notarissen speciaal vertrouwd zijn, niet tot de competentie van de gerechtshoven zullen behoren. Het belastinggebied, waarop zij speciaal deskundig zijn en dat op grond van het bepaalde in artikel 39 van het wetsontwerp, wanneer het nieuwe wetsontwerp inzake de heffing van de rechten van successie, van schenking en van overgang kracht van wet zal hebben verkregen, onder de toepassing van deze wet zal vallen, is dat van de huidige Successiewet, maar de vraag rees bij deze leden, of dit voldoende motief is om hen benoembaar te maken. Naar hun mening zou de Regering niet te spoedig tot de benoeming van kandidaat-notarissen moeten overgaan.

Aldus vastgesteld 11 april 1956.

VERWEY-JONKER
TJALMA
HELLEMA
ROEBROEK.